

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet

Takk for at du viser interesse for vår undersøkelse!

Hensikten med undersøkelsen er å få mer informasjon om omfanget av økonomisk kriminalitet rettet mot norske virksomheter. Vi vil stille deg noen spørsmål om utsatthet for ulike typer lovbrudd i din bransje, konsekvenser ved mulige lovbrudd og tiltak for å forebygge lovbrudd.

Undersøkelsen gjennomføres av Vista Analyse på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet. 100 000 norske virksomheter inviteres til å delta i spørreundersøkelsen.

Innsamlede data vil behandles konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Resultatene fra undersøkelsen vil bli presentert i anonymisert form, og ikke kunne knyttes tilbake til deg eller virksomheten du representerer. Etter prosjektslutt vil de innsamlede dataene bli anonymisert slik at ingen enkeltvirksomheter kan bli gjenfunnet, og arkiveres og tilgjengeliggjøres for forskningsformål.

Hvis du har spørsmål om undersøkelsen, kan du ta kontakt med Vista Analyse ved Ingeborg Rasmussen på e-post ingeborg.rasmussen@vista-analyse.no.

Spørreskjemaet tar ca. 15 minutter å besvare.

Vil du delta?

Hvis du ønsker å delta i undersøkelsen, må du krysse av i begge boksene under. Ved å krysse av bekrefter du at du har mottatt og forstått informasjon om undersøkelsen, og har fått anledning til å stille spørsmål.

Hvis du ikke ønsker å delta, kan du lukke dette vinduet.

- ☐ Jeg samtykker til å delta i spørreundersøkelsen
- ☐ Jeg godtar at innsamlede data kan brukes anonymt i forbindelse med prosjektet «Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet»

Klikk på knappen «Neste» for å komme til første spørsmål i spørreskjemaet.

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Omtrent hvor mange ansatte hadde kommunen per 31.12.2021?

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet

Vi skal nå stille deg noen spørsmål om ulike typer økonomiske lovbrudd som kommunen du representerer eller andre kommuner kan ha blitt berørt av i 2021.

Når du svarer på spørsmålene, ber vi deg om å svare kun om fullbyrdede lovbrudd, og ikke forsøk på lovbrudd som ble oppdaget og ikke hadde konsekvenser for kommunen utover det som var knyttet til innsatsen for å stanse forsøket. Et eksempel på et forsøk kan være at kommunen fikk tilsendt en faktura for en vare som ikke var bestilt, men den ble gjenkjent som falsk og den ble ikke betalt, eller at kommunens IT-system ble utsatt for et forsøk på angrep, men angrepet ble stanset før lovbrøttere klarte å bryte inn i datasystemet.

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Bedrageri

Bedrageri, også kalt svindel, innebærer å lure til seg verdier man ikke har krav på. Eksempler på bedrageri mot virksomheter er:

- Direktørbedrageri/CEO-bedrageri, der bedrageren utgir seg for å være direktøren i virksomheten og lurer en ansatt til å overføre penger til svindleren.
- Fakturabedrageri, der virksomheten betaler for en vare eller tjeneste som de ikke har bestilt, eller betaler en faktura der mottakerkonto er endret til svindlerens konto.
- Investeringsbedrageri, der virksomheten blir lurt til å investere i prosjekter eller produkter som er verdiløse eller ikke-eksisterende.
- Forsikringsbedrageri

Det finnes også andre måter å svindle virksomheter på. Vi sikter her til alle former for bedrageri.

Har du kjennskap til at noen kommuner i Norge ble utsatt for bedrageri i 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Ble kommunen du representerer utsatt for bedrageri i løpet av 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor mange ganger ble kommunen utsatt for bedrageri i løpet av 2021?

Hvis du ikke husker det nøyaktige antallet ganger, svar så presist som du kan.

Hvor mange av tilfellene av bedrageri i 2021 ble anmeldt til politiet? Velg et passende svar fra nedtrekksmenyen under

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Vi skal nå stille noen spørsmål knyttet til **det siste tilfellet** av bedrageri som kommunen ble utsatt for i 2021.

Var digitale virkemidler et essensielt element i gjennomføringen av siste hendelse av bedrageri som kommunen ble utsatt for? Med digitale virkemidler mener vi datasystemer og/eller datanettverk, for eksempel datamaskiner, programvare og internett.

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvilke metoder ble benyttet i gjennomføringen av det siste tilfellet av bedrageri som kommunen ble utsatt for? Du kan lese forklaring av begrepene under spørsmålet. Det er mulig å velge flere svaralternativer.

- ☐ Datainnbrudd
- ☐ Løsepengevirus
- ☐ Skadevare (virus e.l.)
- ☐ Tjenestenektangrep (denial of Service)
- ☐ Datasnoking (phishing)
- ☐ Falsk avsender (spoofing)
- ☐ Falsk nettside
- ☐ Kapring av nettside (website highjacking)
- ☐ Vet ikke
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Datainnbrudd (hacking) er å skaffe seg tilgang til hele eller deler av et datasystem uten lov, for eksempel ved å utnytte svakheter i en programvare eller misbruke brukernavn og passord.

Skadevare (malware) er en samlebetegnelse for en rekke type programmer og koder som brukes til kriminelle formål. Dette kan for eksempel være å stjele informasjon eller gjøre skade på datasystemer.

Tjenestenektangrep (DoS) er et angrep på internett som innebærer at informasjon, ressurser eller tjenester blir helt eller delvis utilgjengelige for virksomheten.

Datsnoking (phishing) innebærer «fisking» etter sensitiv informasjon, som passord eller kredittkortnummer, ofte via en e-post der avsenderen virker pålitelig. Offeret lures til å åpne et vedlegg eller trykke på en lenke, som gir bakkennene tilgang til sensitiv informasjon.

Forfalskning av avsender (spoofing) betyr forfalskning en avsender i digital kommunikasjon, for eksempel avsender av en e-post, tekstmelding (SMS) eller telefonsamtale, eller en IP-adresse. Dermed ser det ut som at avsenderen er en annen enn den faktisk er.

Falske nettsider er kopier av en ekte nettside, som ofte brukes til å stjele personlige opplysninger som brukernavn og passord, betalingsinformasjon, fødselsnummer osv., eller som utgir seg for å være en reell nettbutikk, men der man i realiteten setter inn penger på en svindlers konto.

Kapring av nettside (website highjacking) innebærer en uautorisert overtakelse av virksomhetens hjemmeside, som endrer hjemmesiden for de besøkende. Dette kan for eksempel skje gjennom programmer som installeres på virksomhetens datamaskin via virus.

Løsepengevirus er en type skadevare som låser eller krypterer hele eller deler av innholdet på datamaskinen. For at brukeren skal få tilgang til innholdet på egen datamaskin igjen, krever angriperen at man betaler løsepenger.

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvem begikk det siste tilfellet av bedrageri mot kommunen i 2021?

- ☐ Egen ansatt/egne ansatte
- ☐ Person(er) tilknyttet en annen virksomhet
- ☐ Privatperson(er) uten tilknytning til en registrert virksomhet
- ☐ Vet ikke
- ☐ Andre (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen du representerer hatt noe forhold til/kontakt med denne virksomheten før bedrageriet skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags forhold hadde kommunen du representerer til utøveren av lovbruddet?

- ☐ Likestilte samarbeidspartnere
- ☐ Konkurrenter
- ☐ Utøveren var min underleverandør
- ☐ Utøveren var min kunde
- ☐ Min virksomhet var underleverandør til utøveren
- ☐ Min virksomhet var kunde til utøveren
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen hatt noe forhold til/kontakt med denne/disse privatperson(ene) før det siste tilfellet av bedrageri skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags relasjon var dette?

- ☐ Familiemedlem
- ☐ Venn/bekjent
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvordan ble det siste tilfellet av bedrageri oppdaget? Du kan velge flere svaralternativer

- ☐ Internrevisjon
- ☐ Internkontroll
- ☐ Kontroll av ledelsen
- ☐ Interne økonomisystemer og betalingsrutiner
- ☐ Kredittsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnssjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Ekstern revisor eller ekstern regnskapsfører
- ☐ Ekstern granskning
- ☐ Fysisk eller digital adgangskontroll
- ☐ Kontroll ved tilsynsmyndighet
- ☐ Varlingskanal for eksterne og/eller ansatte
- ☐ Tips fra ansatte eller eksterne
- ☐ Tilfeldigheter
- ☐ Media
- ☐ Annen måte (vennligst spesifiser)

Hvilke tiltak, hvis noen, ble satt i verk i forbindelse med det siste tilfellet av bedrageri kommunen ble utsatt for? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Ingen tiltak
- ☐ Politianmeldelse
- ☐ Oppsigelse
- ☐ Erstatningskrav
- ☐ Sivil sak
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare
- ☐ Andre tiltak (vennligst spesifiser)

Hva var årsaken til at det siste tilfellet av bedrageri kommunen ble utsatt for ikke ble anmeldt til politiet? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Vanskelig å bevise at det er lovbrudd
- ☐ For å beskytte kommunens omdømme
- ☐ Ressurskrevende å anmelde
- ☐ Gjerningsperson avskjediget, omplassert, degradert
- ☐ Mellomværende gjort opp
- ☐ Ikke noe å hente på å anmelde
- ☐ Ville skåne gjerningsperson
- ☐ Politiet mangler kompetanse på slike typer lovbrudd
- ☐ Politiet har ikke ressurser til å etterforske slike typer lovbrudd
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor stort beløp dreide det siste tilfellet av bedrageri kommunen ble utsatt for seg om? Svar i kroner.
Hvis ikke du vet kan du gå til neste spørsmål

Hvor store var de andre kostnadene, hvis noen, ved det siste tilfellet av bedrageri for kommunen? Vi ber deg anslå disse kostnadene så godt du kan. Svar i kroner.

Hvis ikke du vet, kan du gå til neste spørsmål

- ☐ Ingen kostnader
- ☐ Kroner:

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Datainnbrudd

Datainnbrudd (hacking) er å skaffe seg tilgang til hele eller deler av et datasystem uten lov. Dette kan en angriper for eksempel gjøre ved å utnytte svakheter i en programvare eller ved å misbruke brukernavn og passord. Konsekvenser av datainnbrudd kan for eksempel være at informasjon- og datasystemer krypteres og settes ut av drift, og/eller at sensitiv informasjon kommer på avveie.

Har du kjennskap til at noen kommuner i Norge ble utsatt for datainnbrudd i 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Ble kommunen du representerer utsatt for datainnbrudd i løpet av 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor mange ganger ble kommunen utsatt for datainnbrudd i løpet av 2021?

Hvis du ikke husker det nøyaktige antallet ganger, svar så presist som du kan.

Hvor mange av tilfellene av datainnbrudd i 2021 ble anmeldt til politiet? Velg et passende svar fra nedtrekksmenyen under

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Vi skal nå stille noen spørsmål knyttet til **det siste tilfellet** av datainnbrudd som kommunen ble utsatt for i 2021.

Hvilke metoder ble benyttet i gjennomføringen av det siste tilfellet av datainnbrudd som kommunen ble utsatt for? Du kan lese forklaring av begrepene under spørsmålet. Det er mulig å velge flere svaralternativer.

- ☐ Løsepengevirus
- ☐ Skadevare (virus e.l.)
- ☐ Tjenestenektangrep (denial of Service)
- ☐ Datasnoking (phishing)
- ☐ Falsk avsender (spoofing)
- ☐ Falsk nettside
- ☐ Kapring av nettside (website highjacking)
- ☐ Vet ikke
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Skadevare (malware) er en samlebetegnelse for en rekke type programmer og koder som brukes til kriminelle formål. Dette kan for eksempel være å stjele informasjon eller gjøre skade på datasystemer.

Tjenestenektangrep (DoS) er et angrep på internett som innebærer at informasjon, ressurser eller tjenester blir helt eller delvis utilgjengelige for virksomheten.

Datasnoking (phishing) innebærer «fisking» etter sensitiv informasjon, som passord eller kredittkortnummer, ofte via en e-post der avsenderen virker pålitelig. Offeret lures til å åpne et vedlegg eller trykke på en lenke, som gir bakmennene tilgang til sensitiv informasjon.

Forfalskning av avsender (spoofing) betyr forfalskning en avsender i digital kommunikasjon, for eksempel avsender av en e-post, tekstmelding (SMS) eller telefonsamtale, eller en IP-adresse. Dermed ser det ut som at avsenderen er en annen enn den den faktisk er.

Falske nettsider er kopier av en ekte nettside, som ofte brukes til å stjele personlige opplysninger som brukernavn og passord, betalingsinformasjon, fødselsnummer osv., eller som utgir seg for å være en reell nettbutikk, men der man i realiteten setter inn penger på en svindlers konto.

Kapring av nettside (website highjacking) innebærer en uautorisert overtakelse av virksomhetens hjemmeside, som endrer hjemmesiden for de besøkende. Dette kan for eksempel skje gjennom programmer som installeres på virksomhetens datamaskin via virus.

Løsepengevirus er en type skadevare som låser eller krypterer hele eller deler av innholdet på datamaskinen. For at brukeren skal få tilgang til innholdet på egen datamaskin igjen, krever angriperen at man betaler løsepenger.

Hvem begikk det siste tilfellet av datainnbrudd mot kommunen i 2021?

- ☐ Egen ansatt/egne ansatte
- ☐ Person(er) tilknyttet en annen virksomhet
- ☐ Privatperson(er) uten tilknytning til en registrert virksomhet
- ☐ Vet ikke
- ☐ Andre (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen du representerer hatt noe forhold til/kontakt med denne virksomheten før datainnbrudet skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags forhold hadde kommunen du representerer til utøveren av lovbruddet?

- ☐ Likestilte samarbeidspartnere
- ☐ Konkurrenter
- ☐ Utøveren var min underleverandør
- ☐ Utøveren var min kunde
- ☐ Min virksomhet var underleverandør til utøveren
- ☐ Min virksomhet var kunde til utøveren
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen hatt noe forhold til/kontakt med denne/disse privatperson(ene) før det siste tilfellet av datainnbrudd skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags relasjon var dette?

- ☐ Familiemedlem
- ☐ Venn/bekjent
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvordan ble det siste tilfellet av datainnbrudd oppdaget? Du kan velge flere svaralternativer

- ☐ Internrevisjon
- ☐ Internkontroll
- ☐ Kontroll av ledelsen
- ☐ Interne økonomisystemer og betalingsrutiner
- ☐ Kreditsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnssjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Ekstern revisor eller ekstern regnskapsfører
- ☐ Ekstern granskning
- ☐ Fysisk eller digital adgangskontroll
- ☐ Kontroll ved tilsynsmyndighet
- ☐ Varslingskanal for eksterne og/eller ansatte
- ☐ Tips fra ansatte eller eksterne
- ☐ Tilfeldigheter
- ☐ Media
- ☐ Annen måte (vennligst spesifiser)

Hvilke tiltak, hvis noen, ble satt i verk i forbindelse med det siste tilfellet av datainnbrudd kommunen ble utsatt for? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Ingen tiltak
- ☐ Politianmeldelse
- ☐ Oppsigelse
- ☐ Erstatningskrav
- ☐ Sivil sak
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare
- ☐ Andre tiltak (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva var årsaken til at det siste tilfellet av datainnbrudd kommunen ble utsatt for ikke ble anmeldt til politiet? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Vanskelig å bevise at det er lovbrudd
- ☐ For å beskytte kommunens omdømme
- ☐ Ressurskrevende å anmelde
- ☐ Gjerningsperson avskjediget, omplassert, degradert
- ☐ Mellomværende gjort opp
- ☐ Ikke noe å hente på å anmelde
- ☐ Ville skåne gjerningsperson
- ☐ Politiet mangler kompetanse på slike typer lovbrudd
- ☐ Politiet har ikke ressurser til å etterforske slike typer lovbrudd
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor store kostnader medførte det siste tilfellet av datainnbrudd for kommunen? Vi ber deg anslå disse kostnadene så godt du kan. Svar i kroner.

Hvis ikke du vet kan du gå til neste spørsmål

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Underslag

Underslag innebærer at en person selger eller bruker en gjenstand eller penger som vedkommende disponerer, men som noen andre eier, for sin egen gevinst. Vi regner ikke med nasking eller annet tyveri.

Et eksempel kan være at en ansatt eller styremedlem overfører penger fra virksomhetens konto til sin egen konto og bruker disse på seg selv, eller bytter ut virksomhetens kontonummer med sitt eget i en faktura. Et annet eksempel er at en virksomhet kjøper en vare og overfører for stort beløp til selgeren ved feiltakelse, og selgeren velger å bruke pengene på seg selv istedenfor å føre de tilbake til kjøperen.

Har du kjennskap til at noen kommuner i Norge ble utsatt for underslag i 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Ble kommunen du representerer utsatt for underslag i løpet av 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor mange ganger ble kommunen utsatt for underslag i løpet av 2021?

Hvis du ikke husker det nøyaktige antallet ganger, svar så presist som du kan.

Hvor mange av tilfellene av underslag i 2021 ble anmeldt til politiet? Velg et passende svar fra nedtrekksmenyen under

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Vi skal nå stille noen spørsmål knyttet til **det siste tilfellet** av underslag som kommunen ble utsatt for i 2021.

Var digitale virkemidler et essensielt element i gjennomføringen av siste hendelse av underslag som kommunen ble utsatt for? Med digitale virkemidler mener vi datasystemer og/eller datanettverk, for eksempel datamaskiner, programvare og internett.

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvilke metoder ble benyttet i gjennomføringen av det siste tilfellet av underslag som kommunen ble utsatt for? Du kan lese forklaring av begrepene under spørsmålet. Det er mulig å velge flere svaralternativer.

- ☐ Datainnbrudd
- ☐ Løsepengevirus
- ☐ Skadevare (virus e.l.)
- ☐ Tjenestenektangrep (denial of Service)
- ☐ Datasnoking (phishing)
- ☐ Falsk avsender (spoofing)
- ☐ Falsk nettside
- ☐ Kapring av nettside (website highjacking)
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Datainnbrudd er å skaffe seg tilgang til hele eller deler av et datasystem uten lov. Dette kan en angriper for eksempel gjøre ved å utnytte svakheter i en programvare eller ved å misbruke brukernavn og passord.

Skadevare (virus e.l.) er en samlebetegnelse for en rekke type programmer og koder som brukes til kriminelle formål. Dette kan for eksempel være å stjele informasjon eller gjøre skade på datasystemer.

Tjenestenektangrep (DoS) er et angrep på internett som innebærer at informasjon, ressurser eller tjenester blir helt eller delvis utilgjengelige. Det finnes ulike varianter av tjenestenektangrep, Denial of Service. Fellesnevneren er at angrepet hindrer en person eller et system i å få tilgang til informasjon, ressurser eller tjenester.

Datsnoking (phishing) innebærer «fisking» etter sensitiv informasjon, som passord eller kredittkortnummer. Ved phishingangrep kontaktes offeret som regel via en e-post, hvor avsenderen fremstår som en reell virksomhet, for eksempel en bank. Offeret lures videre til å åpne et vedlegg eller klikke seg inn på en falsk nettside for å "logge seg inn", eller oppgi annen sensitiv informasjon, som for eksempel fødselsnummer. Dette misbrukes siden av bakkennene. Også andre måter enn e-post kan benyttes, f.eks. sosiale medier.

Forfalskning av avsender (spoofing) betyr å forfalske en avsender i digital kommunikasjon, for eksempel avsender av en e-post, tekstmelding (SMS) eller telefonsamtale, eller en IP-adresse. Dermed ser det ut som at avsenderen er en annen enn den faktisk er.

Falske nettsider er kopier av en ekte nettside, som ofte brukes til å stjele brukernavn og passord ved innlogging eller stjeler personlige opplysninger som betalingsinformasjon, fødselsnummer osv. Det kan også være falske nettsider som utgir seg for å være en reell nettbutikk, men der man i realiteten setter inn penger på en svindlers konto.

Kapring av nettside (website highjacking) innebærer en uautorisert overtakelse av virksomhetens hjemmeside, som endrer hjemmesiden for de besøkende. Dette kan for eksempel skje gjennom programmer som installeres på virksomhetens datamaskin via virus, med mål om å overta kontrollen på hjemmesiden.

Løsepengevirus er en type skadevare som låser eller krypterer hele eller deler av innholdet på datamaskinen. Målet er å få brukeren til å betale løsepenger til angriperen. For at brukeren skal få tilgang til innholdet på egen datamaskin igjen, krever angriper at man betaler løsepenger, ofte i form av BitCoin.

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvem begikk det siste tilfellet av underslag mot kommunen i 2021?

- ☐ Egen ansatt/egne ansatte
- ☐ Person(er) tilknyttet en annen virksomhet
- ☐ Privatperson(er) uten tilknytning til en registrert virksomhet
- ☐ Vet ikke
- ☐ Andre (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen du representerer hatt noe forhold til/kontakt med denne virksomheten før underslaget skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags forhold hadde kommunen du representerer til utøveren av lovbruddet?

- ☐ Likestilte samarbeidspartnere
- ☐ Konkurrenter
- ☐ Utøveren var min underleverandør
- ☐ Utøveren var min kunde
- ☐ Min virksomhet var underleverandør til utøveren
- ☐ Min virksomhet var kunde til utøveren
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen hatt noe forhold til/kontakt med denne/disse privatperson(ene) før det siste tilfellet av underslag skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags relasjon var dette?

- ☐ Familiemedlem
- ☐ Venn/bekjent
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Hvordan ble det siste tilfellet av underslag oppdaget? Du kan velge flere svaralternativer

- ☐ Internrevisjon
- ☐ Internkontroll
- ☐ Kontroll av ledelsen
- ☐ Interne økonomisystemer og betalingsrutiner
- ☐ Kredittsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnssjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Ekstern revisor eller ekstern regnskapsfører
- ☐ Ekstern granskning
- ☐ Fysisk eller digital adgangskontroll
- ☐ Kontroll ved tilsynsmyndighet
- ☐ Varslingskanal for eksterne og/eller ansatte
- ☐ Tips fra ansatte eller eksterne
- ☐ Tilfeldigheter
- ☐ Media
- ☐ Annen måte (vennligst spesifiser)

Hvilke tiltak, hvis noen, ble satt i verk i forbindelse med det siste tilfellet av underslag kommunen ble utsatt for? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Ingen tiltak
- ☐ Politianmeldelse
- ☐ Oppsigelse
- ☐ Erstatningskrav
- ☐ Sivil sak
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare
- ☐ Andre tiltak (vennligst spesifiser)

Hva var årsaken til at det siste tilfellet av underslag kommunen ble utsatt for ikke ble anmeldt til politiet? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Vanskelig å bevise at det er lovbrudd
- ☐ For å beskytte kommunens omdømme
- ☐ Ressurskrevende å anmelde
- ☐ Gjerningsperson avskjediget, omplassert, degradert
- ☐ Mellomværende gjort opp
- ☐ Ikke noe å hente på å anmelde
- ☐ Ville skåne gjerningsperson
- ☐ Politiet mangler kompetanse på slike typer lovbrudd
- ☐ Politiet har ikke ressurser til å etterforske slike typer lovbrudd
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor stort beløp dreide det siste tilfellet av underslag kommunen ble utsatt for seg om? Svar i kroner.
Hvis ikke du vet kan du gå til neste spørsmål

Hvor store var de andre kostnadene, hvis noen, ved det siste tilfellet av underslag for kommunen? Vi ber deg anslå disse kostnadene så godt du kan. Svar i kroner
Hvis ikke du vet, kan du gå til neste spørsmål

- ☐ Ingen kostnader
- ☐ Kroner:

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Økonomisk utroskap

Økonomisk utroskap omfatter det å handle mot interessene til en virksomhet man styrer eller har tilsyn med, med formål om å skaffe seg verdier man ikke har krav på eller for å skade virksomheten.

Et eksempel kan være at en ansatt belaster arbeidsgiver for private kostnader, eller at en advokat, styreleder eller regnskapsfører overfører midler fra virksomheten til seg selv i et kortvarig lån, uten at dette er avklart med virksomheten.

Har du kjennskap til at noen kommuner i Norge ble utsatt for økonomisk utroskap i 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Ble kommunen du representerer utsatt for økonomisk utroskap i løpet av 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor mange ganger ble kommunen utsatt for økonomisk utroskap i løpet av 2021?

Hvis du ikke husker det nøyaktige antallet ganger, svar så presist som du kan.

Hvor mange av tilfellene av økonomisk utroskap i 2021 ble anmeldt til politiet? Velg et riktig svar fra nedtrekksmenyen under

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Vi skal nå stille noen spørsmål knyttet til **det siste tilfellet** av økonomisk utroskap som kommunen ble utsatt for i 2021.

Var digitale virkemidler et essensielt element i gjennomføringen av siste hendelse av økonomisk utroskap som kommunen ble utsatt for? Med digitale virkemidler mener vi datasystemer og/eller datanettverk, for eksempel datamaskiner, programvare og internett.

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvilke metoder ble benyttet i gjennomføringen av det siste tilfellet av økonomisk utroskap som kommunen ble utsatt for? Du kan lese forklaring av begrepene under spørsmålet. Det er mulig å velge flere svaralternativer.

- ☐ Datainnbrudd
- ☐ Løsepengevirus
- ☐ Skadevare (virus e.l.)
- ☐ Tjenestenektangrep (denial of Service)
- ☐ Datasnoking (phishing)
- ☐ Falsk avsender (spoofing)
- ☐ Falsk nettside
- ☐ Kapring av nettside (website highjacking)
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Datainnbrudd er å skaffe seg tilgang til hele eller deler av et datasystem uten lov. Dette kan en angriper for eksempel gjøre ved å utnytte svakheter i en programvare eller ved å misbruke brukernavn og passord.

Skadevare (virus e.l.) er en samlebetegnelse for en rekke type programmer og koder som brukes til kriminelle formål. Dette kan for eksempel være å stjele informasjon eller gjøre skade på datasystemer.

Tjenestenektangrep (DoS) er et angrep på internett som innebærer at informasjon, ressurser eller tjenester blir helt eller delvis utilgjengelige. Det finnes ulike varianter av tjenestenektangrep, Denial of Service. Fellesnevneren er at angrepet hindrer en person eller et system i å få tilgang til informasjon, ressurser eller tjenester.

Datasnoking (phishing) innebærer «fisking» etter sensitiv informasjon, som passord eller kredittkortnummer. Ved phishingangrep kontaktes offeret som regel via en e-post, hvor avsenderen fremstår som en reell virksomhet, for eksempel en bank. Offeret lures videre til å åpne et vedlegg eller klikke seg inn på en falsk nettside for å "logge seg inn", eller oppgi annen sensitiv informasjon, som for eksempel fødselsnummer. Dette misbrukes siden av bakkemennene. Også andre måter enn e-post kan benyttes, f.eks. sosiale medier.

Forfalskning av avsender (spoofing) betyr å forfalske en avsender i digital kommunikasjon, for eksempel avsender av en e-post, tekstmelding (SMS) eller telefonsamtale, eller en IP-adresse. Dermed ser det ut som at avsenderen er en annen enn den faktisk er.

Falske nettsider er kopier av en ekte nettside, som ofte brukes til å stjele brukernavn og passord ved innlogging eller stjeler personlige opplysninger som betalingsinformasjon, fødselsnummer osv. Det kan også være falske nettsider som utgir seg for å være en reell nettbutikk, men der man i realiteten setter inn penger på en svindlers konto.

Kapring av nettside (website highjacking) innebærer en uautorisert overtakelse av virksomhetens hjemmeside, som endrer hjemmesiden for de besøkende. Dette kan for eksempel skje gjennom programmer som installeres på virksomhetens datamaskin via virus, med mål om å overta kontrollen på hjemmesiden.

Løsepengevirus er en type skadevare som låser eller krypterer hele eller deler av innholdet på datamaskinen. Målet er å få brukeren til å betale løsepenger til angriperen. For at brukeren skal få tilgang til innholdet på egen datamaskin igjen, krever angriper at man betaler løsepenger, ofte i form av BitCoin.

Hvem begikk det siste tilfellet av økonomisk utroskap mot kommunen i 2021?

- ☐ Egen ansatt/egne ansatte
- ☐ Person(er) tilknyttet en annen virksomhet
- ☐ Privatperson(er) uten tilknytning til en registrert virksomhet
- ☐ Vet ikke
- ☐ Andre (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen du representerer hatt noe forhold til/kontakt med denne virksomheten før det siste tilfellet av økonomisk utroskap skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags forhold hadde kommunen du representerer til utøveren av lovbruddet?

- ☐ Likestilte samarbeidspartnere
- ☐ Konkurrenter
- ☐ Utøveren var min underleverandør
- ☐ Utøveren var min kunde
- ☐ Min virksomhet var underleverandør til utøveren
- ☐ Min virksomhet var kunde til utøveren
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen hatt noe forhold til/kontakt med denne/disse privatperson(ene) før det siste tilfellet av økonomisk utroskap skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags relasjon var dette?

- ☐ Familiemedlem
- ☐ Venn/bekjent
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvordan ble det siste tilfellet av økonomisk utroskap oppdaget? Du kan velge flere svaralternativer

- ☐ Internrevisjon
- ☐ Internkontroll
- ☐ Kontroll av ledelsen
- ☐ Interne økonomisystemer og betalingsrutiner
- ☐ Kreditsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnssjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Ekstern revisor eller ekstern regnskapsfører
- ☐ Ekstern granskning
- ☐ Fysisk eller digital adgangskontroll
- ☐ Kontroll ved tilsynsmyndighet
- ☐ Varslingskanal for eksterne og/eller ansatte
- ☐ Tips fra ansatte eller eksterne
- ☐ Tilfeldigheter
- ☐ Media
- ☐ Annen måte (vennligst spesifiser)

Hvilke tiltak, hvis noen, ble satt i verk i forbindelse med det siste tilfellet av økonomisk utroskap kommunen ble utsatt for? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Ingen tiltak
- ☐ Politianmeldelse
- ☐ Oppsigelse
- ☐ Erstatningskrav
- ☐ Sivil sak
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare
- ☐ Andre tiltak (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva var årsaken til at det siste tilfellet av økonomisk utroskap kommunen ble utsatt for ikke ble anmeldt til politiet? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Vanskelig å bevise at det er lovbrudd
- ☐ For å beskytte kommunens omdømme
- ☐ Ressurskrevende å anmelde
- ☐ Gjerningsperson avskjediget, omplassert, degradert
- ☐ Mellomværende gjort opp
- ☐ Ikke noe å hente på å anmelde
- ☐ Ville skåne gjerningsperson
- ☐ Politiet mangler kompetanse på slike typer lovbrudd
- ☐ Politiet har ikke ressurser til å etterforske slike typer lovbrudd
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor store kostnader medførte det siste tilfellet av økonomisk utroskap for kommunen? Vi ber deg anslå disse kostnadene så godt du kan. Svar i kroner.

Hvis ikke du vet, kan du gå til neste spørsmål

☐ Ingen kostnader

☐ Kroner:

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Korrupsjon

Korrupsjon omfatter det å bestikke eller ta imot bestikkelser i form av penger, gaver eller tjenester, knyttet til verv, stilling eller utførelse av oppdrag.

Korrupsjon kan gjøres både mot næringslivet, for eksempel en leverandør, kunde eller leder, eller offentlig myndighet. Et eksempel kan være å gi kontanter, gaver eller tjenester i bytte for en kontrakt eller forretningsavtale

Har du kjennskap til at noen kommuner i Norge ble utsatt for korrupsjon i 2021?

☐ Ja

☐ Nei

☐ Vet ikke / Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Ble kommunen du representerer utsatt for korrupsjon i løpet av 2021?

☐ Ja

☐ Nei

☐ Vet ikke / vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor mange ganger ble kommunen utsatt for korrupsjon i løpet av 2021?

Hvis du ikke husker det nøyaktige antallet ganger, svar så presist som du kan.

Hvor mange av tilfellene av korrupsjon i 2021 ble anmeldt til politiet? Velg et riktig svar fra nedtrekksmenyen under

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Vi skal nå stille noen spørsmål knyttet til **det siste tilfellet** av korrupsjon som kommunen ble utsatt for i 2021.

Var digitale virkemidler et essensielt element i gjennomføringen av siste hendelse av korrupsjon som kommunen ble utsatt for? Med digitale virkemidler mener vi datasystemer og/eller datanettverk, for eksempel datamaskiner, programvare og internett.

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvilke metoder ble benyttet i gjennomføringen av det siste tilfellet av korrupsjon som kommunen ble utsatt for? Du kan lese forklaring av begrepene under spørsmålet. Det er mulig å velge flere svaralternativer.

- ☐ Datainnbrudd
- ☐ Løsepengevirus
- ☐ Skadevare (virus e.l.)
- ☐ Tjenestenektangrep (denial of Service)
- ☐ Datasnoking (phishing)
- ☐ Falsk avsender (spoofing)
- ☐ Falsk nettside
- ☐ Kapring av nettside (website highjacking)
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Datainnbrudd er å skaffe seg tilgang til hele eller deler av et datasystem uten lov. Dette kan en angriper for eksempel gjøre ved å utnytte svakheter i en programvare eller ved å misbruke brukernavn og passord.

Skadevare (virus e.l.) er en samlebetegnelse for en rekke type programmer og koder som brukes til kriminelle formål. Dette kan for eksempel være å stjele informasjon eller gjøre skade på datasystemer.

Tjenestenektangrep (DoS) er et angrep på internett som innebærer at informasjon, ressurser eller tjenester blir helt eller delvis utilgjengelige. Det finnes ulike varianter av tjenestenektangrep, Denial of Service. Fellesnevneren er at angrepet hindrer en person eller et system i å få tilgang til informasjon, ressurser eller tjenester.

Datsnoking (phishing) innebærer «fisking» etter sensitiv informasjon, som passord eller kredittkortnummer. Ved phishingangrep kontaktes offeret som regel via en e-post, hvor avsenderen fremstår som en reell virksomhet, for eksempel en bank. Offeret lures videre til å åpne et vedlegg eller klikke seg inn på en falsk nettside for å "logge seg inn", eller oppgi annen sensitiv informasjon, som for eksempel fødselsnummer. Dette misbrukes siden av bakkemennene. Også andre måter enn e-post kan benyttes, f.eks. sosiale medier.

Forfalskning av avsender (spoofing) betyr å forfalske en avsender i digital kommunikasjon, for eksempel avsender av en e-post, tekstmelding (SMS) eller telefonsamtale, eller en IP-adresse. Dermed ser det ut som at avsenderen er en annen enn den faktisk er.

Falske nettsider er kopier av en ekte nettside, som ofte brukes til å stjele brukernavn og passord ved innlogging eller stjeler personlige opplysninger som betalingsinformasjon, fødselsnummer osv. Det kan også være falske nettsider som utgir seg for å være en reell nettbutikk, men der man i realiteten setter inn penger på en svindlers konto.

Kapring av nettside (website highjacking) innebærer en uautorisert overtakelse av virksomhetens hjemmeside, som endrer hjemmesiden for de besøkende. Dette kan for eksempel skje gjennom programmer som installeres på virksomhetens datamaskin via virus, med mål om å overta kontrollen på hjemmesiden.

Løsepengevirus er en type skadevare som låser eller krypterer hele eller deler av innholdet på datamaskinen. Målet er å få brukeren til å betale løsepenger til angriperen. For at brukeren skal få tilgang til innholdet på egen datamaskin igjen, krever angriper at man betaler løsepenger, ofte i form av BitCoin.

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvem begikk det siste tilfellet av korrupsjon mot kommunen i 2021?

- ☐ Egen ansatt/egne ansatte
- ☐ Person(er) tilknyttet en annen virksomhet
- ☐ Privatperson(er) uten tilknytning til en registrert virksomhet
- ☐ Vet ikke
- ☐ Andre (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen du representerer hatt noe forhold til/kontakt med denne virksomheten før korrupsjonen skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags forhold hadde kommunen du representerer til utøveren av lovbruddet?

- ☐ Likestilte samarbeidspartnere
- ☐ Konkurrenter
- ☐ Utøveren var min underleverandør
- ☐ Utøveren var min kunde
- ☐ Min virksomhet var underleverandør til utøveren
- ☐ Min virksomhet var kunde til utøveren
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen hatt noe forhold til/kontakt med denne/disse privatperson(ene) før det siste tilfellet av korrupsjon skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags relasjon var dette?

- ☐ Familiemedlem
- ☐ Venn/bekjent
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Hvordan ble det siste tilfellet av korrupsjon oppdaget? Du kan velge flere svaralternativer

- ☐ Internrevisjon
- ☐ Internkontroll
- ☐ Kontroll av ledelsen
- ☐ Interne økonomisystemer og betalingsrutiner
- ☐ Kredittsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnssjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Ekstern revisor eller ekstern regnskapsfører
- ☐ Ekstern granskning
- ☐ Fysisk eller digital adgangskontroll
- ☐ Kontroll ved tilsynsmyndighet
- ☐ Varlingskanal for eksterne og/eller ansatte
- ☐ Tips fra ansatte eller eksterne
- ☐ Tilfeldigheter
- ☐ Media
- ☐ Annen måte (vennligst spesifiser)

Hvilke tiltak, hvis noen, ble satt i verk i forbindelse med det siste tilfellet av korrupsjon kommunen ble utsatt for? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Ingen tiltak
- ☐ Politianmeldelse
- ☐ Oppsigelse
- ☐ Erstatningskrav
- ☐ Sivil sak
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare
- ☐ Andre tiltak (vennligst spesifiser)

Hva var årsaken til at det siste tilfellet av korrupsjon kommunen ble utsatt for ikke ble anmeldt til politiet?
Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Vanskelig å bevise at det er lovbrudd
- ☐ For å beskytte kommunens omdømme
- ☐ Ressurskrevende å anmelde
- ☐ Gjerningsperson avskjediget, omplassert, degradert
- ☐ Mellomværende gjort opp
- ☐ Ikke noe å hente på å anmelde
- ☐ Ville skåne gjerningsperson
- ☐ Politiet mangler kompetanse på slike typer lovbrudd
- ☐ Politiet har ikke ressurser til å etterforske slike typer lovbrudd
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor store kostnader medførte det siste tilfellet av korrupsjon for kommunen? Vi ber deg anslå disse kostnadene så godt du kan. Svar i kroner.

Hvis ikke du vet kan du gå til neste spørsmål

- ☐ Ingen kostnader:
- ☐ Kroner:

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvitvasking

Hvitvasking er handlinger som gjøres for å få utbyttet av straffbare handlinger til å framstå lovlig. For at kriminelle skal kunne nyte fordelene av ulovlig utbytte uten å vekke mistanke, må det integreres i den legale økonomien. Dette gjøres ofte ved å skjule midlenes opprinnelse, endre midlenes form eller ved å flytte utbyttet.

Eksempler på hvitvasking er at utbytte settes inn på konto til venner og slektninger for så å bli tatt ut kontant, eller benyttes til kjøp av dyre forbruksgjenstander som biler, eller kanaliseres inn i næringsvirksomhet ved fiktive salg. Hvitvasking kan også skje med mer avanserte metoder, gjennom flere ledd og med profesjonelle tilretteleggere.

Har du kjennskap til at noen kommuner i Norge ble utsatt for hvitvasking i 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Ble kommunen utsatt for hvitvasking i løpet av 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor mange ganger ble kommunen utsatt for hvitvasking i løpet av 2021?
Hvis du ikke husker det nøyaktige antallet ganger, svar så presist som du kan.

Hvor mange av tilfellene av hvitvasking i 2021 ble anmeldt til politiet? Velg et riktig svar fra nedtrekksmenyen under

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Vi skal nå stille noen spørsmål knyttet til **det siste tilfellet** av hvitvasking som kommunen ble utsatt for i 2021.

Var digitale virkemidler et essensielt element i gjennomføringen av siste hendelse av hvitvasking som kommunen ble utsatt for? Med digitale virkemidler mener vi datasystemer og/eller datanettverk, for eksempel datamaskiner, programvare og internett.

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvilke metoder ble benyttet i gjennomføringen av det siste tilfellet av hvitvasking som kommunen ble utsatt for? Du kan lese forklaring av begrepene under spørsmålet. Det er mulig å velge flere svaralternativer.

- ☐ Datainnbrudd
- ☐ Løsepengevirus
- ☐ Skadevare (virus e.l.)
- ☐ Tjenestenektangrep (denial of Service)
- ☐ Datasnoking (phishing)
- ☐ Falsk avsender (spoofing)
- ☐ Falsk nettside
- ☐ Kapring av nettside (website highjacking)
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Datainnbrudd er å skaffe seg tilgang til hele eller deler av et datasystem uten lov. Dette kan en angriper for eksempel gjøre ved å utnytte svakheter i en programvare eller ved å misbruke brukernavn og passord.

Skadevare (virus e.l.) er en samlebetegnelse for en rekke type programmer og koder som brukes til kriminelle formål. Dette kan for eksempel være å stjele informasjon eller gjøre skade på datasystemer.

Tjenestenektangrep (DoS) er et angrep på internett som innebærer at informasjon, ressurser eller tjenester blir helt eller delvis utilgjengelige. Det finnes ulike varianter av tjenestenektangrep, Denial of Service. Fellesnevneren er at angrepet hindrer en person eller et system i å få tilgang til informasjon, ressurser eller tjenester.

Datasnoking (phishing) innebærer «fisking» etter sensitiv informasjon, som passord eller kredittkortnummer. Ved phishingangrep kontaktes offeret som regel via en e-post, hvor avsenderen fremstår som en reell virksomhet, for eksempel en bank. Offeret lures videre til å åpne et vedlegg eller klikke seg inn på en falsk nettside for å "logge seg inn", eller oppgi annen sensitiv informasjon, som for eksempel fødselsnummer. Dette misbrukes siden av bakkmennene. Også andre måter enn e-post kan benyttes, f.eks. sosiale medier.

Forfalskning av avsender (spoofing) betyr å forfalske en avsender i digital kommunikasjon, for eksempel avsender av en e-post, tekstmelding (SMS) eller telefonsamtale, eller en IP-adresse. Dermed ser det ut som at avsenderen er en annen enn den faktisk er.

Falske nettsider er kopier av en ekte nettside, som ofte brukes til å stjele brukernavn og passord ved innlogging eller stjeler personlige opplysninger som betalingsinformasjon, fødselsnummer osv. Det kan også være falske nettsider som utgir seg for å være en reell nettbutikk, men der man i realiteten setter inn penger på en svindlers konto.

Kapring av nettside (website highjacking) innebærer en uautorisert overtakelse av virksomhetens hjemmeside, som endrer hjemmesiden for de besøkende. Dette kan for eksempel skje gjennom programmer som installeres på virksomhetens datamaskin via virus, med mål om å overta kontrollen på hjemmesiden.

Løsepengevirus er en type skadevare som låser eller krypterer hele eller deler av innholdet på datamaskinen. Målet er å få brukeren til å betale løsepenger til angriperen. For at brukeren skal få tilgang til innholdet på egen datamaskin igjen, krever angriper at man betaler løsepenger, ofte i form av BitCoin.

Hvem begikk det siste tilfellet av hvitvasking mot kommunen i 2021?

- ☐ Egen ansatt/egne ansatte
- ☐ Person(er) tilknyttet en annen virksomhet
- ☐ Privatperson(er) uten tilknytning til en registrert virksomhet
- ☐ Vet ikke
- ☐ Andre (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen du representerer hatt noe forhold til/kontakt med denne virksomheten før hvitvaskingen skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags forhold hadde kommunen du representerer til utøveren av lovbruddet?

- ☐ Likestilte samarbeidspartnere
- ☐ Konkurrenter
- ☐ Utøveren var min underleverandør
- ☐ Utøveren var min kunde
- ☐ Min virksomhet var underleverandør til utøveren
- ☐ Min virksomhet var kunde til utøveren
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen hatt noe forhold til/kontakt med denne/disse privatperson(ene) før det siste tilfellet av hvitvasking skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags relasjon var dette?

- ☐ Familiemedlem
- ☐ Venn/bekjent
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvordan ble det siste tilfellet av hvitvasking oppdaget? Du kan velge flere svaralternativer

- ☐ Internrevisjon
- ☐ Internkontroll
- ☐ Kontroll av ledelsen
- ☐ Interne økonomisystemer og betalingsrutiner
- ☐ Kreditsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Ekstern revisor eller ekstern regnskapsfører
- ☐ Ekstern granskning
- ☐ Fysisk eller digital adgangskontroll
- ☐ Kontroll ved tilsynsmyndighet
- ☐ Varslingskanal for eksterne og/eller ansatte
- ☐ Tips fra ansatte eller eksterne
- ☐ Tilfeldigheter
- ☐ Media
- ☐ Annen måte (vennligst spesifiser)

Hvilke tiltak, hvis noen, ble satt i verk i forbindelse med det siste tilfellet av hvitvasking kommunen ble utsatt for? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Ingen tiltak
- ☐ Politianmeldelse
- ☐ Oppsigelse
- ☐ Erstatningskrav
- ☐ Sivil sak
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare
- ☐ Andre tiltak (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva var årsaken til at det siste tilfellet av hvitvasking kommunen ble utsatt for ikke ble anmeldt til politiet? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Vanskelig å bevise at det er lovbrudd
- ☐ For å beskytte kommunens omdømme
- ☐ Ressurskrevende å anmelde
- ☐ Gjerningsperson avskjediget, omplassert, degradert
- ☐ Mellomværende gjort opp
- ☐ Ikke noe å hente på å anmelde
- ☐ Ville skåne gjerningsperson
- ☐ Politiet mangler kompetanse på slike typer lovbrudd
- ☐ Politiet har ikke ressurser til å etterforske slike typer lovbrudd
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor store kostnader medførte det siste tilfellet av hvitvasking for kommunen? Vi ber deg anslå disse kostnadene så godt du kan. Svar i kroner.

Hvis ikke du vet, kan du gå til neste spørsmål

☐ Ingen kostnader

☐ Kroner:

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Regnskaps- og konkursskriminalitet

Regnskapskriminalitet omfatter brudd på bestemmelser om registrering/bokføring av transaksjoner og bestemmelser om årsregnskap. Dette innebærer for eksempel å unnlate å føre regnskap eller føre mangelfullt regnskap, eller å manipulere regnskapene for å gi et uriktig bilde av foretakets resultat og økonomiske stilling.

Forbrytelser i gjeldsforhold og konkurs omfatter straffbare handlinger som begås eller avdekkes i forbindelse med eller i forkant av konkursbehandling. Dette kan være manglende begjæring av konkurs, eller at en person eller et foretak som er slått konkurs skjuler eller fjerner verdier når konkursen er åpnet, slik at kreditorene ikke får dekket fordringene sine.

Har du kjennskap til at noen kommuner i Norge ble utsatt for et eller flere av disse lovbruddene i 2021?

	Ja	Nei	Vet ikke / Vanskelig å si
Regnskapskriminalitet	☐	☐	☐
Forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs	☐	☐	☐

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Ble kommunen du representerer utsatt for følgende typer lovbrudd i løpet av 2021?

	Ja	Nei	Vet ikke / Vanskelig å si
Regnskapskriminalitet	☐	☐	☐
Forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs	☐	☐	☐

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor mange ganger ble kommunen utsatt for dette lovbruddet i løpet av 2021?

Hvis du ikke husker det nøyaktige antallet ganger, svar så presist som du kan.

Hvor mange av tilfellene av regnskapskriminalitet i 2021 ble anmeldt til politiet? Velg et riktig svar fra nedtrekksmenyen under

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Vi skal nå stille noen spørsmål knyttet til **det siste tilfellet** av regnskapskriminalitet som kommunen ble utsatt for i 2021.

Var digitale virkemidler et essensielt element i gjennomføringen av siste hendelse av regnskapskriminalitet som kommunen ble utsatt for? Med digitale virkemidler mener vi datasystemer og/eller datanettverk, for eksempel datamaskiner, programvare og internett.

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvilke metoder ble benyttet i gjennomføringen av det siste tilfellet av regnskapskriminalitet som kommunen ble utsatt for? Du kan lese forklaring av begrepene under spørsmålet. Det er mulig å velge flere svaralternativer.

- ☐ Datainnbrudd
- ☐ Løsepengevirus
- ☐ Skadevare (virus e.l.)
- ☐ Tjenestenektangrep (denial of Service)
- ☐ Datasnoking (phishing)
- ☐ Falsk avsender (spoofing)
- ☐ Falsk nettside
- ☐ Kapring av nettside (website highjacking)
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Datainnbrudd er å skaffe seg tilgang til hele eller deler av et datasystem uten lov. Dette kan en angriper for eksempel gjøre ved å utnytte svakheter i en programvare eller ved å misbruke brukernavn og passord.

Skadevare (virus e.l.) er en samlebetegnelse for en rekke type programmer og koder som brukes til kriminelle formål. Dette kan for eksempel være å stjele informasjon eller gjøre skade på datasystemer.

Tjenestenektangrep (DoS) er et angrep på internett som innebærer at informasjon, ressurser eller tjenester blir helt eller delvis utilgjengelige. Det finnes ulike varianter av tjenestenektangrep, Denial of Service. Fellesnevneren er at angrepet hindrer en person eller et system i å få tilgang til informasjon, ressurser eller tjenester.

Datsnoking (phishing) innebærer «fisking» etter sensitiv informasjon, som passord eller kredittkortnummer. Ved phishingangrep kontaktes offeret som regel via en e-post, hvor avsenderen fremstår som en reell virksomhet, for eksempel en bank. Offeret lures videre til å åpne et vedlegg eller klikke seg inn på en falsk nettside for å "logge seg inn", eller oppgi annen sensitiv informasjon, som for eksempel fødselsnummer. Dette misbrukes siden av bakkemennene. Også andre måter enn e-post kan benyttes, f.eks. sosiale medier.

Forfalskning av avsender (spoofing) betyr å forfalske en avsender i digital kommunikasjon, for eksempel avsender av en e-post, tekstmelding (SMS) eller telefonsamtale, eller en IP-adresse. Dermed ser det ut som at avsenderen er en annen enn den faktisk er.

Falske nettsider er kopier av en ekte nettside, som ofte brukes til å stjele brukernavn og passord ved innlogging eller stjeler personlige opplysninger som betalingsinformasjon, fødselsnummer osv. Det kan også være falske nettsider som utgir seg for å være en reell nettbutikk, men der man i realiteten setter inn penger på en svindlers konto.

Kapring av nettside (website highjacking) innebærer en uautorisert overtakelse av virksomhetens hjemmeside, som endrer hjemmesiden for de besøkende. Dette kan for eksempel skje gjennom programmer som installeres på virksomhetens datamaskin via virus, med mål om å overta kontrollen på hjemmesiden.

Løsepengevirus er en type skadevare som låser eller krypterer hele eller deler av innholdet på datamaskinen. Målet er å få brukeren til å betale løsepenger til angriperen. For at brukeren skal få tilgang til innholdet på egen datamaskin igjen, krever angriper at man betaler løsepenger, ofte i form av BitCoin.

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvem begikk det siste tilfellet av regnskapskriminalitet kommunen i 2021?

- ☐ Egen ansatt/egne ansatte
- ☐ Person(er) tilknyttet en annen virksomhet
- ☐ Privatperson(er) uten tilknytning til en registrert virksomhet
- ☐ Vet ikke
- ☐ Andre (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen du representerer hatt noe forhold til/kontakt med denne virksomheten før det siste tilfellet av regnskapskriminalitet skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags forhold hadde kommunen du representerer til utøveren av lovbruddet?

- ☐ Likestilte samarbeidspartnere
- ☐ Konkurrenter
- ☐ Utøveren var min underleverandør
- ☐ Utøveren var min kunde
- ☐ Min virksomhet var underleverandør til utøveren
- ☐ Min virksomhet var kunde til utøveren
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen hatt noe forhold til/kontakt med denne/disse privatperson(ene) før det siste tilfellet av regnskapskriminalitet skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags relasjon var dette?

- ☐ Familiemedlem
- ☐ Venn/bekjent
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Hvordan ble det siste tilfellet av regnskapskriminalitet oppdaget? Du kan velge flere svaralternativer

- ☐ Internrevisjon
- ☐ Internkontroll
- ☐ Kontroll av ledelsen
- ☐ Interne økonomisystemer og betalingsrutiner
- ☐ Kredittsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnssjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Ekstern revisor eller ekstern regnskapsfører
- ☐ Ekstern granskning
- ☐ Fysisk eller digital adgangskontroll
- ☐ Kontroll ved tilsynsmyndighet
- ☐ Varslingskanal for eksterne og/eller ansatte
- ☐ Tips fra ansatte eller eksterne
- ☐ Tilfeldigheter
- ☐ Media
- ☐ Annen måte (vennligst spesifiser)

Hvilke tiltak, hvis noen, ble satt i verk i forbindelse med det siste tilfellet av regnskapskriminalitet kommunen ble utsatt for? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Ingen tiltak
- ☐ Politianmeldelse
- ☐ Oppsigelse
- ☐ Erstatningskrav
- ☐ Sivil sak
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare
- ☐ Andre tiltak (vennligst spesifiser)

Hva var årsaken til at det siste tilfellet av regnskapskriminalitet kommunen ble utsatt for ikke ble anmeldt til politiet? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Vanskelig å bevise at det er lovbrudd
- ☐ For å beskytte kommunens omdømme
- ☐ Ressurskrevende å anmelde
- ☐ Gjerningsperson avskjediget, omplassert, degradert
- ☐ Mellomværende gjort opp
- ☐ Ikke noe å hente på å anmelde
- ☐ Ville skåne gjerningsperson
- ☐ Politiet mangler kompetanse på slike typer lovbrudd
- ☐ Politiet har ikke ressurser til å etterforske slike typer lovbrudd
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor store kostnader medførte det siste tilfellet av regnskapskriminalitet for kommunen? Vi ber deg anslå disse kostnadene så godt du kan. Svar i kroner.

Hvis ikke du vet, kan du gå til neste spørsmål

- ☐ Ingen kostnader
- ☐ Kroner:

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor mange ganger ble kommunen utsatt for forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs i løpet av 2021?

Hvis du ikke husker det nøyaktige antallet ganger, svar så presist som du kan.

Hvor mange av tilfellene av forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs i 2021 ble anmeldt til politiet? Velg et riktig svar fra nedtrekksmenyen under

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Vi skal nå stille noen spørsmål knyttet til **det siste tilfellet** av forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs som virksomheten ble utsatt for i 2021.

Var digitale virkemidler et essensielt element i gjennomføringen av siste hendelse av forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs som kommunen ble utsatt for? Med digitale virkemidler mener vi datasystemer og/eller datanettverk, for eksempel datamaskiner, programvare og internett.

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvilke metoder ble benyttet i gjennomføringen av det siste tilfellet av forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs som kommunen ble utsatt for? Du kan lese forklaring av begrepene under spørsmålet. Det er mulig å velge flere svaralternativer.

- ☐ Datainnbrudd
- ☐ Løsepengevirus
- ☐ Skadevare (virus e.l.)
- ☐ Tjenestenektangrep (denial of Service)
- ☐ Datasnoking (phishing)
- ☐ Falsk avsender (spoofing)
- ☐ Falsk nettside
- ☐ Kapring av nettside (website highjacking)
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Datainnbrudd er å skaffe seg tilgang til hele eller deler av et datasystem uten lov. Dette kan en angriper for eksempel gjøre ved å utnytte svakheter i en programvare eller ved å misbruke brukernavn og passord.

Skadevare (virus e.l.) er en samlebetegnelse for en rekke type programmer og koder som brukes til kriminelle formål. Dette kan for eksempel være å stjele informasjon eller gjøre skade på datasystemer.

Tjenestenektangrep (DoS) er et angrep på internett som innebærer at informasjon, ressurser eller tjenester blir helt eller delvis utilgjengelige. Det finnes ulike varianter av tjenestenektangrep, Denial of Service. Fellesnevneren er at angrepet hindrer en person eller et system i å få tilgang til informasjon, ressurser eller tjenester.

Datsnoking (phishing) innebærer «fisking» etter sensitiv informasjon, som passord eller kredittkortnummer. Ved phishingangrep kontaktes offeret som regel via en e-post, hvor avsenderen fremstår som en reell virksomhet, for eksempel en bank. Offeret lures videre til å åpne et vedlegg eller klikke seg inn på en falsk nettside for å "logge seg inn", eller oppgi annen sensitiv informasjon, som for eksempel fødselsnummer. Dette misbrukes siden av bakkemennene. Også andre måter enn e-post kan benyttes, f.eks. sosiale medier.

Forfalskning av avsender (spoofing) betyr å forfalske en avsender i digital kommunikasjon, for eksempel avsender av en e-post, tekstmelding (SMS) eller telefonsamtale, eller en IP-adresse. Dermed ser det ut som at avsenderen er en annen enn den faktisk er.

Falske nettsider er kopier av en ekte nettside, som ofte brukes til å stjele brukernavn og passord ved innlogging eller stjeler personlige opplysninger som betalingsinformasjon, fødselsnummer osv. Det kan også være falske nettsider som utgir seg for å være en reell nettbutikk, men der man i realiteten setter inn penger på en svindlers konto.

Kapring av nettside (website highjacking) innebærer en uautorisert overtakelse av virksomhetens hjemmeside, som endrer hjemmesiden for de besøkende. Dette kan for eksempel skje gjennom programmer som installeres på virksomhetens datamaskin via virus, med mål om å overta kontrollen på hjemmesiden.

Løsepengevirus er en type skadevare som låser eller krypterer hele eller deler av innholdet på datamaskinen. Målet er å få brukeren til å betale løsepenger til angriperen. For at brukeren skal få tilgang til innholdet på egen datamaskin igjen, krever angriper at man betaler løsepenger, ofte i form av BitCoin.

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvem begikk det siste tilfellet av forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs mot kommunen i 2021?

- ☐ Egen ansatt/egne ansatte
- ☐ Person(er) tilknyttet en annen virksomhet
- ☐ Privatperson(er) uten tilknytning til en registrert virksomhet
- ☐ Vet ikke
- ☐ Andre (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen du representerer hatt noe forhold til/kontakt med denne virksomheten før forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags forhold hadde kommunen du representerer til utøveren av lovbruddet?

- ☐ Likestilte samarbeidspartnere
- ☐ Konkurrenter
- ☐ Utøveren var min underleverandør
- ☐ Utøveren var min kunde
- ☐ Min virksomhet var underleverandør til utøveren
- ☐ Min virksomhet var kunde til utøveren
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen hatt noe forhold til/kontakt med denne/disse privatperson(ene) før det siste tilfellet av forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags relasjon var dette?

- ☐ Familiemedlem
- ☐ Venn/bekjent
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Hvordan ble det siste tilfellet av forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs oppdaget? Du kan velge flere svaralternativer

- ☐ Internrevisjon
- ☐ Internkontroll
- ☐ Kontroll av ledelsen
- ☐ Interne økonomisystemer og betalingsrutiner
- ☐ Kredittsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnssjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Ekstern revisor eller ekstern regnskapsfører
- ☐ Ekstern granskning
- ☐ Fysisk eller digital adgangskontroll
- ☐ Kontroll ved tilsynsmyndighet
- ☐ Varslingskanal for eksterne og/eller ansatte
- ☐ Tips fra ansatte eller eksterne
- ☐ Tilfeldigheter
- ☐ Media
- ☐ Annen måte (vennligst spesifiser)

Hvilke tiltak, hvis noen, ble satt i verk i forbindelse med det siste tilfellet av forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs kommunen ble utsatt for? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Ingen tiltak
- ☐ Politianmeldelse
- ☐ Oppsigelse
- ☐ Erstatningskrav
- ☐ Sivil sak
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare
- ☐ Andre tiltak (vennligst spesifiser)

Hva var årsaken til at det siste tilfellet av forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs kommunen ble utsatt for ikke ble anmeldt til politiet? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Vanskelig å bevise at det er lovbrudd
- ☐ For å beskytte kommunens omdømme
- ☐ Ressurskrevende å anmelde
- ☐ Gjerningsperson avskjediget, omplassert, degradert
- ☐ Mellomværende gjort opp
- ☐ Ikke noe å hente på å anmelde
- ☐ Ville skåne gjerningsperson
- ☐ Politiet mangler kompetanse på slike typer lovbrudd
- ☐ Politiet har ikke ressurser til å etterforske slike typer lovbrudd
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor store kostnader medførte det siste tilfellet av forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs for kommunen? Vi ber deg anslå disse kostnadene så godt du kan. Svar i kroner.

Hvis ikke du vet, kan du gå til neste spørsmål

- ☐ Ingen kostnader
- ☐ Kroner:

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Verdipapirkriminalitet

Verdipapirkriminalitet er lovovertrедelser knyttet til handel med eller utstedelse av finansielle instrumenter, som aksjer, derivater og valuta. Eksempler er innsidehandel og markedsmanipulasjon.

Har du kjennskap til at noen kommuner i Norge ble utsatt for verdipapirkriminalitet i 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Ble kommunen du representerer utsatt for verdipapirkriminalitet i løpet av 2021?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor mange ganger ble kommunen utsatt for verdipapirkriminalitet i løpet av 2021?

Hvis du ikke husker det nøyaktige antallet ganger, svar så presist som du kan.

Hvor mange av tilfellene av verdipapirkriminalitet i 2021 ble anmeldt til politiet? Velg et riktig svar fra nedtrekksmenyen under

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Vi skal nå stille noen spørsmål knyttet til **det siste tilfellet** av verdipapirkriminalitet som kommunen ble utsatt for i 2021.

Var digitale virkemidler et essensielt element i gjennomføringen av siste hendelse av verdipapirkriminalitet som kommunen ble utsatt for? Med digitale virkemidler mener vi datasystemer og/eller datanettverk, for eksempel datamaskiner, programvare og internett.

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvilke metoder ble benyttet i gjennomføringen av det siste tilfellet av verdipapirkriminalitet som kommunen ble utsatt for? Du kan lese forklaring av begrepene under spørsmålet. Det er mulig å velge flere svaralternativer.

- ☐ Datainnbrudd
- ☐ Løsepengevirus
- ☐ Skadevare (virus e.l.)
- ☐ Tjenestenektangrep (denial of Service)
- ☐ Datasnoking (phishing)
- ☐ Falsk avsender (spoofing)
- ☐ Falsk nettside
- ☐ Kapring av nettside (website highjacking)
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Datainnbrudd er å skaffe seg tilgang til hele eller deler av et datasystem uten lov. Dette kan en angriper for eksempel gjøre ved å utnytte svakheter i en programvare eller ved å misbruke brukernavn og passord.

Skadevare (virus e.l.) er en samlebetegnelse for en rekke type programmer og koder som brukes til kriminelle formål. Dette kan for eksempel være å stjele informasjon eller gjøre skade på datasystemer.

Tjenestenektangrep (DoS) er et angrep på internett som innebærer at informasjon, ressurser eller tjenester blir helt eller delvis utilgjengelige. Det finnes ulike varianter av tjenestenektangrep, Denial of Service. Fellesnevneren er at angrepet hindrer en person eller et system i å få tilgang til informasjon, ressurser eller tjenester.

Datasnoking (phishing) innebærer «fisking» etter sensitiv informasjon, som passord eller kredittkortnummer. Ved phishingangrep kontaktes offeret som regel via en e-post, hvor avsenderen fremstår som en reell virksomhet, for eksempel en bank. Offeret lures videre til å åpne et vedlegg eller klikke seg inn på en falsk nettside for å "logge seg inn", eller oppgi annen sensitiv informasjon, som for eksempel fødselsnummer. Dette misbrukes siden av bakmennene. Også andre måter enn e-post kan benyttes, f.eks. sosiale medier.

Forfalskning av avsender (spoofing) betyr å forfalske en avsender i digital kommunikasjon, for eksempel avsender av en e-post, tekstmelding (SMS) eller telefonsamtale, eller en IP-adresse. Dermed ser det ut som at avsenderen er en annen enn den faktisk er.

Falske nettsider er kopier av en ekte nettside, som ofte brukes til å stjele brukernavn og passord ved innlogging eller stjeler personlige opplysninger som betalingsinformasjon, fødselsnummer osv. Det kan også være falske nettsider som utgir seg for å være en reell nettbutikk, men der man i realiteten setter inn penger på en svindlers konto.

Kapring av nettside (website highjacking) innebærer en uautorisert overtakelse av virksomhetens hjemmeside, som endrer hjemmesiden for de besøkende. Dette kan for eksempel skje gjennom programmer som installeres på virksomhetens datamaskin via virus, med mål om å overta kontrollen på hjemmesiden.

Løsepengevirus er en type skadevare som låser eller krypterer hele eller deler av innholdet på datamaskinen. Målet er å få brukeren til å betale løsepenger til angriperen. For at brukeren skal få tilgang til innholdet på egen datamaskin igjen, krever angriper at man betaler løsepenger, ofte i form av BitCoin.

Hvem begikk det siste tilfellet av verdipapirkriminalitet mot kommunen i 2021?

- ☐ Egen ansatt/egne ansatte
- ☐ Person(er) tilknyttet en annen virksomhet
- ☐ Privatperson(er) uten tilknytning til en registrert virksomhet
- ☐ Vet ikke
- ☐ Andre (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen du representerer hatt noe forhold til/kontakt med denne virksomheten før det siste tilfellet av verdipapirkriminalitet skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags forhold hadde kommunen du representerer til utøveren av lovbruddet?

- ☐ Likestilte samarbeidspartnere
- ☐ Konkurrenter
- ☐ Utøveren var min underleverandør
- ☐ Utøveren var min kunde
- ☐ Min virksomhet var underleverandør til utøveren
- ☐ Min virksomhet var kunde til utøveren
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen hatt noe forhold til/kontakt med denne/disse privatperson(ene) før det siste tilfellet av verdipapirkriminalitet skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags relasjon var dette?

- ☐ Familiemedlem
- ☐ Venn/bekjent
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvordan ble det siste tilfellet av verdipapirkriminalitet oppdaget? Du kan velge flere svaralternativer

- ☐ Internrevisjon
- ☐ Internkontroll
- ☐ Kontroll av ledelsen
- ☐ Interne økonomisystemer og betalingsrutiner
- ☐ Kreditsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Ekstern revisor eller ekstern regnskapsfører
- ☐ Ekstern granskning
- ☐ Fysisk eller digital adgangskontroll
- ☐ Kontroll ved tilsynsmyndighet
- ☐ Varslingskanal for eksterne og/eller ansatte
- ☐ Tips fra ansatte eller eksterne
- ☐ Tilfeldigheter
- ☐ Media
- ☐ Annen måte (vennligst spesifiser)

Hvilke tiltak, hvis noen, ble satt i verk i forbindelse med det siste tilfellet av verdipapirkriminalitet kommunen ble utsatt for? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Ingen tiltak
- ☐ Politianmeldelse
- ☐ Oppsigelse
- ☐ Erstatningskrav
- ☐ Sivil sak
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare
- ☐ Andre tiltak (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva var årsaken til at det siste tilfellet av verdipapirkriminalitet kommunen ble utsatt for ikke ble anmeldt til politiet? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Vanskelig å bevise at det er lovbrudd
- ☐ For å beskytte kommunes omdømme
- ☐ Ressurskrevende å anmelde
- ☐ Gjerningsperson avskjediget, omplassert, degradert
- ☐ Mellomværende gjort opp
- ☐ Ikke noe å hente på å anmelde
- ☐ Ville skåne gjerningsperson
- ☐ Politiet mangler kompetanse på slike typer lovbrudd
- ☐ Politiet har ikke ressurser til å etterforske slike typer lovbrudd
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor store kostnader medførte det siste tilfellet av verdipapirkriminalitet for kommunen? Vi ber deg anslå disse kostnadene så godt du kan. Svar i kroner.

Hvis ikke du vet, kan du gå til neste spørsmål

☐ Ingen kostnader

☐ Kroner:

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Ulovlig samarbeid

Ulovlig samarbeid omfatter ulovlig samarbeid mellom virksomheter som har til formål eller virkning å begrense konkurransen, for eksempel prissamarbeid, markedsdeling, ulovlig anbudssamarbeid, avtaler om begrensninger av produksjon og salg, og ulovlig utveksling av konkurransesensitiv informasjon

Har du kjennskap til at noen kommuner i din bransje ble utsatt for ulovlig samarbeid i 2021?

☐ Ja

☐ Nei

☐ Vet ikke / Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Ble kommunen du representerer utsatt for ulovlig samarbeid i løpet av 2021?

☐ Ja

☐ Nei

☐ Vet ikke / vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor mange ganger ble kommunen utsatt for ulovlig samarbeid i løpet av 2021?

Hvis du ikke husker det nøyaktige antallet ganger, svar så presist som du kan.

Hvor mange av tilfellene av ulovlig samarbeid i 2021 ble anmeldt til politiet? Velg et riktig svar fra nedtrekksmenyen under

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Vi skal nå stille noen spørsmål knyttet til **det siste tilfellet** av ulovlig samarbeid som kommunen ble utsatt for i 2021.

Var digitale virkemidler et essensielt element i gjennomføringen av siste hendelse av ulovlig samarbeid som kommunen ble utsatt for? Med digitale virkemidler mener vi datasystemer og/eller datanettverk, for eksempel datamaskiner, programvare og internett.

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvilke metoder ble benyttet i gjennomføringen av det siste tilfellet av ulovlig samarbeid som kommunen ble utsatt for? Du kan lese forklaring av begrepene under spørsmålet. Det er mulig å velge flere svaralternativer.

- ☐ Datainnbrudd
- ☐ Løsepengevirus
- ☐ Skadevare (virus e.l.)
- ☐ Tjenestenektangrep (denial of Service)
- ☐ Datasnoking (phishing)
- ☐ Falsk avsender (spoofing)
- ☐ Falsk nettside
- ☐ Kapring av nettside (website highjacking)
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Datainnbrudd er å skaffe seg tilgang til hele eller deler av et datasystem uten lov. Dette kan en angriper for eksempel gjøre ved å utnytte svakheter i en programvare eller ved å misbruke brukernavn og passord.

Skadevare (virus e.l.) er en samlebetegnelse for en rekke type programmer og koder som brukes til kriminelle formål. Dette kan for eksempel være å stjele informasjon eller gjøre skade på datasystemer.

Tjenestenektangrep (DoS) er et angrep på internett som innebærer at informasjon, ressurser eller tjenester blir helt eller delvis utilgjengelige. Det finnes ulike varianter av tjenestenektangrep, Denial of Service. Fellesnevneren er at angrepet hindrer en person eller et system i å få tilgang til informasjon, ressurser eller tjenester.

Datsnoking (phishing) innebærer «fisking» etter sensitiv informasjon, som passord eller kredittkortnummer. Ved phishingangrep kontaktes offeret som regel via en e-post, hvor avsenderen fremstår som en reell virksomhet, for eksempel en bank. Offeret lures videre til å åpne et vedlegg eller klikke seg inn på en falsk nettside for å "logge seg inn", eller oppgi annen sensitiv informasjon, som for eksempel fødselsnummer. Dette misbrukes siden av bakkennene. Også andre måter enn e-post kan benyttes, f.eks. sosiale medier.

Forfalskning av avsender (spoofing) betyr å forfalske en avsender i digital kommunikasjon, for eksempel avsender av en e-post, tekstmelding (SMS) eller telefonsamtale, eller en IP-adresse. Dermed ser det ut som at avsenderen er en annen enn den faktisk er.

Falske nettsider er kopier av en ekte nettside, som ofte brukes til å stjele brukernavn og passord ved innlogging eller stjeler personlige opplysninger som betalingsinformasjon, fødselsnummer osv. Det kan også være falske nettsider som utgir seg for å være en reell nettbutikk, men der man i realiteten setter inn penger på en svindlers konto.

Kapring av nettside (website highjacking) innebærer en uautorisert overtakelse av virksomhetens hjemmeside, som endrer hjemmesiden for de besøkende. Dette kan for eksempel skje gjennom programmer som installeres på virksomhetens datamaskin via virus, med mål om å overta kontrollen på hjemmesiden.

Løsepengevirus er en type skadevare som låser eller krypterer hele eller deler av innholdet på datamaskinen. Målet er å få brukeren til å betale løsepenger til angriperen. For at brukeren skal få tilgang til innholdet på egen datamaskin igjen, krever angriper at man betaler løsepenger, ofte i form av BitCoin.

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvem begikk det siste tilfellet av ulovlig samarbeid mot kommunen i 2021?

- ☐ Egen ansatt/egne ansatte
- ☐ Person(er) tilknyttet en annen virksomhet
- ☐ Privatperson(er) uten tilknytning til en registrert virksomhet
- ☐ Vet ikke
- ☐ Andre (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen du representerer hatt noe forhold til/kontakt med denne virksomheten før ulovlig samarbeid skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke/ Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags forhold hadde kommunen du representerer til utøveren av lovbruddet?

- ☐ Likestilte samarbeidspartnere
- ☐ Konkurrenter
- ☐ Utøveren var min underleverandør
- ☐ Utøveren var min kunde
- ☐ Min virksomhet var underleverandør til utøveren
- ☐ Min virksomhet var kunde til utøveren
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Har kommunen hatt noe forhold til/kontakt med denne/disse privatperson(ene) før det siste tilfellet av ulovlig samarbeid skjedde?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke / Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hva slags relasjon var dette?

- ☐ Familiemedlem
- ☐ Venn/bekjent
- ☐ Annet (vennligst spesifiser)

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvordan ble det siste tilfellet av ulovlig samarbeid oppdaget? Du kan velge flere svaralternativer

- ☐ Internrevisjon
- ☐ Internkontroll
- ☐ Kontroll av ledelsen
- ☐ Interne økonomisystemer og betalingsrutiner
- ☐ Kredittsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnssjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Ekstern revisor eller ekstern regnskapsfører
- ☐ Ekstern granskning
- ☐ Fysisk eller digital adgangskontroll
- ☐ Kontroll ved tilsynsmyndighet
- ☐ Varslingskanal for eksterne og/eller ansatte
- ☐ Tips fra ansatte eller eksterne
- ☐ Tilfeldigheter
- ☐ Media
- ☐ Annen måte (vennligst spesifiser)

Hvilke tiltak, hvis noen, ble satt i verk i forbindelse med det siste tilfellet av ulovlig samarbeid kommunen ble utsatt for? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Ingen tiltak
- ☐ Politianmeldelse
- ☐ Oppsigelse
- ☐ Erstatningskrav
- ☐ Sivil sak
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare
- ☐ Andre tiltak (vennligst spesifiser)

Hva var årsaken til at det siste tilfellet av ulovlig samarbeid kommunen ble utsatt for ikke ble anmeldt til politiet? Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Vanskelig å bevise at det er lovbrudd
- ☐ For å beskytte kommunens omdømme
- ☐ Ressurskrevende å anmelde
- ☐ Gjerningsperson avskjediget, omplassert, degradert
- ☐ Mellomværende gjort opp
- ☐ Ikke noe å hente på å anmelde
- ☐ Ville skåne gjerningsperson
- ☐ Politiet mangler kompetanse på slike typer lovbrudd
- ☐ Politiet har ikke ressurser til å etterforske slike typer lovbrudd
- ☐ Saken ble varslet til tilsynsmyndighet
- ☐ Vet ikke/vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvor store kostnader medførte det siste tilfellet av ulovlig samarbeid for kommunen? Vi ber deg anslå disse kostnadene så godt du kan. Svar i kroner.

Hvis ikke du vet, kan du gå til neste spørsmål

- ☐ Ingen kostnader
- ☐ Kroner:

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Annen økonomisk kriminalitet

Vi har spurt deg om utsatthet for ulike typer økonomisk kriminalitet: bedrageri (svindel), datainnbrudd, underslag, økonomisk utroskap, korrupsjon og bestikkelser, hvitvasking, regnskapskriminalitet, forbrytelser i gjeldsforhold eller konkurs, verdipapirkriminalitet og ulovlig samarbeid.

Har kommunen du representerer i 2021 blitt utsatt for andre typer økonomisk kriminalitet?

- ☐ Nei
- ☐ Ja (vennligst spesifiser)

- ☐ Vet ikke / Vanskelig å si

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Risiko for lovbrudd

Hvordan vurderer du risikoen for at kommunen du representerer blir utsatt for nedenstående typer lovbrudd i nærmeste fremtid?

Du kan lese definisjoner av de ulike lovbruddstypene under spørsmålet.

	Liten	Middels	Stor	Vet ikke / Vanskelig å si
Bedrageri (svindel)	☐	☐	☐	☐
Datainnbrudd	☐	☐	☐	☐
Underslag	☐	☐	☐	☐
Økonomisk utroskap	☐	☐	☐	☐
Korrupsjon og bestikkelser	☐	☐	☐	☐
Hvitvasking	☐	☐	☐	☐
Regnskapskriminalitet	☐	☐	☐	☐
Forbrytelser i gjeldsforhold og konkurs	☐	☐	☐	☐
Verdipapirkriminalitet	☐	☐	☐	☐
Ulovlig samarbeid	☐	☐	☐	☐

Bedrageri/svindel: å lure til seg verdier man ikke har krav på. Eksempler er direktørbedrageri, fakturabedrageri og investeringsbedrageri.

Datainnbrudd (hacking): å skaffe seg tilgang til hele eller deler av et datasystem uten lov

Underslag: en person selger eller bruker en gjenstand eller penger som vedkommende disponerer, men som noen andre eier, for sin egen gevinst.

Økonomisk utroskap: å handle mot interessene til en virksomhet man styrer eller har tilsyn med, med formål om å skaffe seg verdier man ikke har krav på eller for å skade virksomheten.

Korrupsjon: å bestikke eller ta imot bestikkelser i form av penger, gaver eller tjenester, knyttet til verv, stilling eller utførelse av oppdrag.

Hvitvasking: handlinger som gjøres for å få utbyttet av straffbare handlinger til å framstå lovlig, og gjøres ofte ved å skjule midlenes opprinnelse, endre midlenes form eller ved å flytte utbyttet.

Regnskapskriminalitet omfatter brudd på bestemmelser om registrering/bokføring av transaksjoner og bestemmelser om årsregnskap, som mangelfullt regnskap eller manipulasjon av regnskapet.

Forbrytelser i gjeldsforhold og konkurs omfatter straffbare handlinger som begås eller avdekkes i forbindelse med eller i forkant av konkursbehandling, som manglende begjæring av konkurs.

Verdipapirkriminalitet: lovovertredelser knyttet til handel med eller utstedelse av finansielle instrumenter, som innsidehandel og markedsmanipulasjon.

Ulovlig samarbeid: samarbeid mellom virksomheter som har til formål eller virkning å begrense konkurransen, for eksempel pris- og anbudssamarbeid og markedsdeling.

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Tiltak mot økonomisk kriminalitet

Har kommunen satt i verk tiltak for å forebygge økonomisk kriminalitet?

- ☐ Ja
- ☐ Nei

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvilke tiltak har kommunen satt i verk for å redusere risiko for økonomisk kriminalitet rettet mot kommunen?
Du kan velge flere svaralternativer.

- ☐ Forbedret internrevisjon
- ☐ Forbedret internkontroll
- ☐ Forbedret økonomisystem og betalingsrutiner
- ☐ Kredittsjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnssjekk av kunder eller leverandør
- ☐ Bakgrunnssjekk ved ansettelse
- ☐ Opplæring i gjeldende regelverk og rutiner i kommunen
- ☐ Strengere fysisk eller digital adgangskontroll
- ☐ Forbedret datasikkerhet
- ☐ Holdningskampanje og/eller økt fokus på sikkerhetskultur i kommunen
- ☐ Forbedret selskapsstyring og eierskapsutøvelse
- ☐ Andre kontrolltiltak (vennligst spesifiser):

- ☐ Vet ikke / Vil ikke svare

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Status i din bransje

Etter din vurdering, hvor vanlig er det for ansatte eller folkevalgte i kommuner i Norge å selv begå ulike typer lovbrudd? Svar på en skala fra 1 til 5

	1 Svært uvanlig	2	3	4	5 Svært vanlig	Vet ikke / Vanskelig å si
Bedrageri (svindel)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Datainnbrudd	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Underslag	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Økonomisk utroskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Korrupsjon og bestikkelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvitvasking	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unndragelse av skatt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unndragelse av merverdiavgift	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unndragelse av arbeidsgiveravgift	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unndragelse av toll	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Regnskapskriminalitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Forbrytelser i gjeldsforhold og konkurs	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verdipapirkriminalitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ulovlig samarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annen økonomisk kriminalitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Hvordan vurderer du sannsynligheten for at ulike typer økonomisk kriminalitet som begås av ansatte eller folkevalgte i norske kommuner vil bli oppdaget? Svar på en skala fra 1 til 5

	1 Svært usannsynlig	2	3	4	5 Svært sannsynlig	Vet ikke / Vanskelig å si
Bedrageri (svindel)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Datainnbrudd	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Underslag	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Økonomisk utroskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Korrupsjon og bestikkelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvitvasking	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unndragelse av skatt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unndragelse av merverdiavgift	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unndragelse av arbeidsgiveravgift	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unndragelse av toll	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Regnskapskriminalitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Forbrytelser i gjeldsforhold og konkurs	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verdipapirkriminalitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ulovlig samarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annen økonomisk kriminalitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Nasjonal omfangsundersøkelse av økonomisk kriminalitet KOMMUNER

Takk for deltakelsen!